

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

V Міжнародна науково-практична конференція

27-28 квітня 2023 року

MODERNIZATION OF ECONOMY: CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

V International scientific-practical conference

27-28th of April 2023

**Херсон – Хмельницький, 2023
Kherson – Khmelnytskyi, 2023**

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Міністерство освіти і науки України (Ministry of Education and Science of Ukraine)

Голова організаційного комітету конференції (Head of the Conference):

Шандова Наталія Вікторівна (Shandova Nataliia) – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки (Doctor of Science (Economics), Professor)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон –
м. Хмельницький, Україна

Заступник голови організаційного комітету конференції (Coordinator of the Conference):

Олійник Наталія Миколаївна (Oliinyk Nataliia) – к.т.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки (Ph.D, Associate Professor)
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Херсон –
м. Хмельницький, Україна

Члени організаційного комітету конференції:

Алі Солтані (Ali Soltani) – PhD, MURP, BE., PIA, Professor of Urban Design/Planning
ШИРАЗСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Шираз, Іран (SHIRAZ UNIVERSITY, Shiraz, Iran)
УНІВЕРСИТЕТ ПІВДЕННОЇ АВСТРАЛІЇ, м. Аделаїда, Австралія (UNIVERSITY OF SOUTH AUSTRALIA, Adelaide, Australia)
УНІВЕРСИТЕТ ФЛІНДЕРС, м. Аделаїда, Австралія (FLINDERS UNIVERSITY, Adelaide, Australia)

Сабольч Нагі (Szaboles Nagy) – habil., PhD, M.Sc. in Business Economics, Vice Dean for International Relations, Head of Department of Marketing Strategy & Communication, Associate Professor
УНІВЕРСИТЕТ МІШКОЛЬЦА, м. Мішкольц, Угорщина (UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc, Hungary)

Жартай Жанибек Маратович (Zhartai Zhanibek) – PhD, асоційований професор, завідувач кафедри економіки та міжнародного бізнесу (PhD, Associate Professor, Head of the Department)
КАРАГАНДИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА Є.А. БУКЕТОВА, м. Караганда, Республіка Казахстан (KARAGANDY UNIVERSITY NAMED AFTER ACADEMICIAN E.A. BUKETOV, Karaganda, Republic of Kazakhstan)

Чарекішвілі Лія (Charekishvili Lia) – Academic Doctor, Professor
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Тбілісі, Грузія (EUROPEAN UNIVERSITY, Tbilisi, Georgia)

Джуретич Гордана (Đuretić Gordana) – PhD, Associate Professor of the Department of Management
УНІВЕРСИТЕТ «УНІОН – НИКОЛА ТЕСЛА», м. Белград, Сербія (UNIVERSITY «UNION – NIKOLA TESLA», Belgrade, Serbia)

Ковальов Анатолій Іванович (Kovalyov Anatoliy) – д.е.н., професор, ректор
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Одеса, Україна

Лігоненко Лариса Олександрівна (Ligonenko Larisa) – д.е.н., професор, професор кафедри бізнес-економіки та підприємництва
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА», м. Київ, Україна

Орехова Альвіна Іванівна (Orieikhova Alvinia) – д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Суми, Україна

Кубіній Наталія Юріївна (Kubiniy Natalya) – к.е.н., професор, Заслужений економіст України, професор кафедри економіки і підприємництва, директор Бізнес-центру УжНУ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», м. Ужгород, Україна

М 74 Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку:
матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (27-28 квітня 2023 р., м. Херсон – м. Хмельницький). –
Херсон : Видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2023. – 549 с.

ISBN 978–617–8187–00–2

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу ХНТУ (Протокол № 11 від 17.05.2023 р.)

Матеріали учасників конференції друкуються в авторській редакції. За дотримання норм авторського права та достовірність наведених фактичних даних відповідає автор матеріалів.

УДК 330.3-026.16

ISBN 978–617–8187–00–2

© Херсонський національний технічний університет, 2023
© Kherson National Technical University, 2023

Славич В.П., Славич А.П., Варавенко К.О. ВИКОРИСТАННЯ ГРАВІТАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗПОДІЛУ ПАСАЖИРОПОТОКУ МІСТА В УМОВАХ ОБМЕЖЕНЬ НА МЕРЕЖІ.....	260
Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ У 2018-2022 РОКАХ.....	262

Секція: МЕНЕДЖМЕНТ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
Section: MANAGEMENT AND BUSINESS ADMINISTRATION

Aladashvili Gela TS. INCENTIVES FOR THE IMPLEMENTATION OF THE EXTENDED PRODUCER RESPONSIBILITY.....	268
Бондар А.В. (Науковий керівник Бричко А.М.) НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	270
Бурик К.С. (Науковий керівник Бричко А.М.) МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	272
Brychko A. BUSINESS ANALYSIS AND EXPLORATION IN BIG DATA.....	274
Ващенко О.І., Литвиненко С.М. (Науковий керівник Бричко А.М.) ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	277
Галасун В.В., Колешня Я.О. БІЗНЕС-МОДЕЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО ТА ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ.....	280
Гудзь В.С., Захаркевич Н.П. ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	283
Данилевич Н.С., Рудакова С.Г., Щетініна Л.В. МОТИВАЦІЙНА ФУНКЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ.....	285
Джерелюк Ю.О., Пелюшенко М.Т. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ АДАПТАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	288
Жлуктенко А.Р., Колешня Я.О. ВАЖЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	291
Захаркевич Н.П., Підвисоцька О.В. РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МЕНЕДЖЕРА.....	293
Kalachevska L.I., Dubovych R.K. STAFF MOTIVATION SYSTEM AT INDUSTRIAL ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES.....	295
Козловська С.Г. КРИЗА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА МЕТОДИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ.....	297
Копил Є.М. (Науковий керівник Бричко А.М.) АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	300
Литвиненко С.М. (Науковий керівник Бричко А.М.) СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВ.....	302
Мельникова Д.Д. (Науковий керівник Джусов О.А.) ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У ВІТЧИЗНЯНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	304
Petrenko K.O. (Research supervisor Ivashko L.M., Language consultant Karavayeva T.L.) THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) IN PROJECT MANAGEMENT. CASES OF JAPAN AND UKRAINE.....	306
Сновидович І.Г. ЕФЕКТИВНА КОМУНІКАЦІЯ ТА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ОДИН ІЗ ЕЛЕМЕНТІВ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ.....	308
Соболева Т.О., Козюра С.І. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ТРЕНДІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА УПРАВЛІННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЙ.....	311

3. Славич В.П., Грачов Д.В. Модель вибору менш витратного шляху перевезення вантажів // Materials of the XIII International scientific and practical conference «Proceedings of academic science - 2017». – м. Шеффилд, Великобританія, 2017. – № 9. – С. 11 – 13.
4. Славич В.П., Доброва К.Д. Модель та метод знаходження опорного та оптимальних планів модифікованої транспортної задачі у випадку групування постачальників вантажу // Прикладні питання математичного моделювання. – Херсон, 2020. – Т. 3, №1. – С. 187 – 193.
5. Славич В.П., Калімбет Р.В., Портер К.А. Транспортна задача мінімізації зворотного порожнього пробігу при перевезенні вантажів в умовах наявності обмежень за пропускнуою здатністю ланок мережі // Матеріали VII-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології промислового комплексу – 2021», м. Херсон – 2021. – С. 227–230.

Тютюнник С.В.

*к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

Тютюнник Ю.М.

*к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ У 2018-2022 РОКАХ

Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій суб'єктами господарювання забезпечує їм успішний розвиток, досягнення високих показників конкурентоспроможності та прибутковості, дозволяє проводити аналіз бізнес-процесів, запроваджувати нові організаційні форми в обслуговування клієнтів, розробляти проекти управлінських рішень щодо економії ресурсів та підвищення продуктивності праці. Також за допомогою інформаційних технологій покращується та прискорюється ведення документообороту та обмін інформацією в ході ведення господарської діяльності.

Сучасні економічні умови, розвиток інформаційних технологій, посилення вимог споживачів до товарів та послуг обумовлюють широке використання мережі Інтернет. За інформацією Державної служби статистики України [1] проаналізуємо динаміку зміни кількості підприємств, що мають доступ до мережі Інтернет, за видами економічної діяльності (табл. 1).

Проведені дослідження свідчать, що за більшістю видів економічної діяльності найвищий відсоток підприємств, що мають доступ до мережі Інтернет, спостерігався у 2018 р. У середньому по Україні це було 88 %, найбільшу частку займали підприємства галузі постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання (93,6 %), підприємства переробної промисловості (90,0 %) та інформації й телекомунікації (90,0 %), найнижчий показник мали підприємства діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (80,4 %).

Упродовж 2019-2022 рр. спостерігався незначний спад у кількості підприємств, що мають доступ до мережі Інтернет. Це пояснюється насамперед розповсюдженням коронавірусної інфекції та введенням воєнного стану у 2022 р. (перехід на дистанційні формати, простої тощо). У 2022 р. середній по Україні показник становив 85,1 % (що на 2,9 в. п. нижче показника 2018 р.).

Таблиця 1. Кількість підприємств, що мають доступ до мережі Інтернет, за видами економічної діяльності (у % до загальної кількості підприємств)

Вид економічної діяльності	2018 р.	2019 р.	2021 р.	2022 р.	Відхи- лення, в. п.
Всього	88,0	86,4	86,6	85,1	-2,9
Переробна промисловість	90,0	89,5	90,1	87,3	-2,7
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання	93,6	92,4	90,6	89,5	-4,1
Будівництво	87,9	83,9	83,7	84,0	-3,9
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	88,1	86,1	87,7	84,4	-3,7
Роздрібна торгівля	87,4	86,4	88,8	81,2	-6,2
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	87,8	87,9	85,5	86,2	-1,6
Тимчасове розміщування й організація харчування	81,4	77,2	76,8	71,8	-9,6
Інформація та телекомунікації	90,0	89,2	89,6	88,4	-1,6
Операції з нерухомим майном	87,8	86,3	89,5	99,7	+11,9
Професійна, наукова та технічна діяльність	88,4	87,2	84,4	82,4	-6,0
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	80,4	78,2	78,3	75,3	-5,1
У тому числі за кількістю зайнятих працівників					
від 10 до 49 осіб	86,3	84,4	84,5	83,4	-2,9
від 50 до 249 осіб	93,5	93,0	93,8	91,6	-1,9
250 осіб і більше	95,9	94,8	94,5	88,3	-7,6

Найвищі темпи зниження частки спостерігалися по підприємствах тимчасового розміщування й організації харчування (9,6 в. п.), роздрібною торгівлі (6,2 в. п.) та професійної, наукової та технічної діяльності (6,0 в. п.). Зростання спостерігалось тільки по підприємствах виду діяльності «Операції з нерухомим майном» (11,9 в. п.).

Соціальні медіа займають важливе значення у діяльності суб'єктів господарювання. Вони набули більш широкого використання в умовах коронавірусної інфекції та воєнного стану (введення дистанційного формату роботи та навчання), адже навіть відкрити бізнес можна у дистанційному форматі та прибутково працювати з використанням соціальних мереж.

У табл. 2 та табл. 3 розглянемо тенденцію зміни використання соціальних медіа та соціальних мереж підприємствами за видами економічної діяльності.

Одержані результати свідчать, що у 2019 р. спостерігалось зростання частки підприємств, які використовують соціальні медіа та соціальні мережі (табл. 2 та табл. 3), що обумовлено було введенням карантинних обмежень та переходом на дистанційний формат навчання та роботи. У 2022 р. відбулося незначне скорочення частки цих підприємств, що можна пояснити введенням воєнного стану, закриттям бізнесу, руйнуваннями об'єктів інфраструктури тощо.

В умовах жорсткої конкуренції суб'єкти господарювання стикаються з необхідністю створення блогів чи мікроблогів, а також вебсайтів для популяризації своєї продукції та можливості дистанційного спілкування зі споживачами. Проаналізуємо зміни щодо динаміки частки підприємств, які створили блоги чи мікроблоги, а також вебсайти (табл. 4-5).

У 2019 р. спостерігалось зростання частки підприємств, які створили блоги чи мікроблоги, а також вебсайти.

Таблиця 2. Використання соціальних медіа на підприємствах за видами економічної діяльності (у % до загальної кількості підприємств)

Вид економічної діяльності	2018 р.	2019 р.	2022 р.	Відхи- лення, в. п.
Всього	29,7	30,1	29,1	-0,6
Переробна промисловість	28,5	29,4	28,3	-0,2
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання	29,8	30,8	29,7	-0,1
Будівництво	25,9	25,1	24,9	-1,0
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	31,8	32,4	32,0	+0,2
Роздрібна торгівля	27,2	28,7	27,3	+0,1
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	23,0	23,5	23,0	-
Тимчасове розміщування й організація харчування	41,0	40,6	40,2	-0,8
Інформація та телекомунікації	50,2	51,5	50,5	+0,3
Операції з нерухомим майном	22,4	23,0	22,5	+0,1
Професійна, наукова та технічна діяльність	33,7	34,5	33,5	-0,2
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	25,8	25,0	24,8	-1,0
У тому числі за кількістю зайнятих працівників				
від 10 до 49 осіб	26,9	27,1	26,6	-0,3
від 50 до 249 осіб	36,2	37,7	36,0	-0,2
250 осіб і більше	51,3	52,8	51,5	+0,2

Таблиця 3. Використання соціальних мереж на підприємствах за видами економічної діяльності (у % до загальної кількості підприємств)

Вид економічної діяльності	2018 р.	2019 р.	2022 р.	Відхи- лення, в. п.
Всього	25,0	25,7	24,3	-0,7
Переробна промисловість	23,4	24,6	23,5	+0,1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання	24,9	25,9	23,0	-1,9
Будівництво	20,8	20,6	19,4	-1,4
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	26,9	28,1	27,0	0,1
Роздрібна торгівля	22,1	24,0	23,3	+1,2
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	18,8	19,4	17,7	-1,1
Тимчасове розміщування й організація харчування	38,3	38,2	38,1	-0,2
Інформація та телекомунікації	45,9	47,3	43,5	-2,4
Операції з нерухомим майном	18,3	18,5	17,9	-0,4
Професійна, наукова та технічна діяльність	28,6	29,4	28,0	-0,6
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	22,1	21,0	20,1	-2,0
У тому числі за кількістю зайнятих працівників				
від 10 до 49 осіб	22,5	22,8	22,0	-0,5
від 50 до 249 осіб	30,6	32,4	29,2	-1,4
250 осіб і більше	45,7	47,8	42,1	-3,6

Таблиця 4. Створення блогів чи мікроблогів на підприємствах за видами економічної діяльності (у % до загальної кількості підприємств)

Вид економічної діяльності	2018 р.	2019 р.	2022 р.	Відхилення, в. п.
Всього	7,0	7,2	6,8	-0,2
Переробна промисловість	6,4	6,6	6,4	-
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання	5,8	5,7	5,4	-0,4
Будівництво	5,3	5,4	4,7	-0,6
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	7,8	8,2	7,9	+0,1
Роздрібна торгівля	6,1	6,9	6,4	+0,3
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	4,5	5,1	4,2	-0,3
Тимчасове розміщування й організація харчування	9,2	9,4	9,4	+0,2
Інформація та телекомунікації	15,9	17,3	15,1	-0,8
Операції з нерухомим майном	4,8	4,8	4,7	-0,1
Професійна, наукова та технічна діяльність	9,3	9,7	9,1	-0,2
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	5,7	5,4	5,2	-0,5
У тому числі за кількістю зайнятих працівників				
від 10 до 49 осіб	6,0	6,0	5,8	-0,2
від 50 до 249 осіб	9,1	9,9	8,7	-0,4
250 осіб і більше	16,1	17,1	14,9	-1,2

Таблиця 5. Створення вебсайтів на підприємствах за видами економічної діяльності (у % до загальної кількості підприємств)

Вид економічної діяльності	2018 р.	2019 р.	2022 р.	Відхилення, в. п.
Всього	12,4	12,8	12,3	-0,1
Переробна промисловість	12,4	12,5	12,3	-0,1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання	10,4	10,6	10,1	-0,3
Будівництво	9,2	9,3	8,8	-0,4
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	14,0	14,6	14,1	+0,1
Роздрібна торгівля	9,4	10,5	9,6	+0,2
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	7,6	8,4	7,9	+0,3
Тимчасове розміщування й організація харчування	16,2	16,1	17,5	+1,3
Інформація та телекомунікації	27,4	28,6	27,1	-0,3
Операції з нерухомим майном	7,9	8,1	7,9	-
Професійна, наукова та технічна діяльність	15,8	16,3	15,4	-0,4
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	9,2	9,1	8,8	-0,4
У тому числі за кількістю зайнятих працівників				
від 10 до 49 осіб	10,4	10,5	10,4	-
від 50 до 249 осіб	16,8	17,9	16,9	+0,1
250 осіб і більше	29,8	31,1	29,1	-0,7

У середньому по Україні у 2019 р. 7,2 % підприємств створили блоги чи мікроблоги (на 0,2 в. п. вище показника 2018 р.) та 12,8 % – створили вебсайти (на 0,4 в. п. вище 2018 р.). Серед видів діяльності найвищі показники мали підприємства інформації та телекомунікації (відповідно 17,3 та 28,6 %) та професійної, наукової та технічної діяльності (9,7 та 16,3 %). Найнижчий відсоток – підприємства галузі операцій з нерухомим майном (4,8 та 8,1 %). У 2022 р. у зв'язку з воєнним станом ці показники дещо знизилися.

В умовах розвитку інформаційних технологій особливого значення набувають хмарні обчислення, так як при їх використанні споживачі інформаційних технологій мають змогу економити капітальні витрати (не потрібно будувати центри обробки даних, купляти серверне та мережеве обладнання тощо), а ці витрати несуть провайдери хмарних послуг. З метою визначення правових відносин, які виникають при наданні хмарних послуг, та встановлення особливостей використання хмарних послуг був прийнятий Закон України «Про хмарні послуги». Відповідно до ст. 2 цього Закону, «технологія хмарних обчислень – це технологія забезпечення дистанційного доступу на вимогу користувача до хмарної інфраструктури через електронні комунікаційні мережі, а хмара (хмарна інфраструктура) – сукупність динамічно розподілених та налаштовуваних хмарних ресурсів, що можуть бути оперативно надані користувачу хмарних послуг і вивільнені через глобальну та локальні мережі передачі даних» [2].

Проаналізуємо динаміку зміни частки кількості підприємств, які купують послуги хмарних обчислень (табл. 6).

Таблиця 6. Частка кількості підприємств, що купують послуги хмарних обчислень, за видами економічної діяльності (у % до загальної кількості підприємств)

Вид економічної діяльності	2018 р.	2019 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення, в. п.
Всього	9,8	10,3	10,2	9,8	-
Переробна промисловість	9,3	10,0	9,9	9,4	+0,1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання	8,1	9,9	8,7	8,1	-
Будівництво	8,9	8,9	8,7	8,4	-0,5
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	11,3	11,5	11,3	11,1	-0,2
Роздрібна торгівля	9,4	8,9	9,5	8,7	-0,7
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	7,5	8,1	7,7	7,5	-
Тимчасове розміщування й організація харчування	8,3	9,5	10,0	8,7	+0,4
Інформація та телекомунікації	15,4	17,5	18,7	15,1	-0,3
Операції з нерухомим майном	6,8	6,7	6,6	6,5	-0,3
Професійна, наукова та технічна діяльність	13,1	13,6	13,5	13,2	+0,1
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	8,6	8,3	8,6	8,1	-0,5
У тому числі за кількістю зайнятих працівників					
від 10 до 49 осіб	8,6	8,9	9,0	8,7	+0,1
від 50 до 249 осіб	12,4	13,4	13,9	12,8	+0,4
250 осіб і більше	19,6	21,5	22,2	19,6	-

Частка кількості підприємств, що купують послуги хмарних обчислень, у середньому по Україні у 2018 р. становила 9,8 %, 2019 р. – 10,3 %, 2021 р. – 10,2 %, 2022 р. – 9,8 %. Як

бачимо, спостерігається незначне коливання, що пояснюється дистанційним форматом роботи, погіршенням економічних показників діяльності підприємств у результаті воєнних дій тощо. Найвищий відсоток частки кількості підприємств, що купують послуги хмарних обчислень, мають підприємства інформації та телекомунікації; професійної, наукової та технічної діяльності; оптової та роздрібної торгівлі (їх частка коливається у межах 11,5-18,7 %), найнижчий відсоток мають підприємства, які проводять операції з нерухомим майном (6,5-6,8 %), що пояснюється специфікою їх діяльності.

Таким чином, сучасні умови ведення бізнесу в умовах конкурентної боротьби ґрунтуються на більш ширшому впровадженні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Проведені дослідження свідчать, що упродовж 2018-2021 рр. спостерігалось збільшення частки підприємств, які використовують інформаційно-комунікаційні технології, але у 2022 р. відбулося незначне скорочення, що пояснюється введенням воєнного стану, закриттям бізнесу, руйнуваннями об'єктів інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах. Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/zv/ikt/arh_ikt_u.html (дата звернення 05.04.2023).
2. Про хмарні послуги : Закон України від 17.02.2022 р. № 2075-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20#Text> (дата звернення 18.04.2023).